

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serisori neretransmiși nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Ias o r a t e
se trimite la Administrația
Brașov și la armăsaralele
SIFOURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachr.,
Nax. Augentoid & Emerico Les-
ser, Heinrich Schalek, A. O-
pplik Nachr., Anton Orpplik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opol'd (VII Erzsébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garnon'd pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifa și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
Abonamente pentru Austria-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
18 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
On dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 224.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Octombrie

1909.

Convocarea sinodului archidiecezan.

Valea-Mureșului, 24 Octombrie.

II.

Alt obiect de desbatere al sino-
dului arhidiecezan va fi *sistarea cur-
sului biennial teologic*. Acesta e un pos-
tulat vechiu, a cărui realizare de mult
o dorim. Motivele cari îndreptătesc
sistarea cursului biennial sunt atât de
bine cunoscute și atât de mult apro-
bate din partea tuturor, încât mă cred
dispenzat de a le mai înșira aicea.
E vorba însă, că în legătură cu sis-
tarea cursului biennial să se hotărască
în privința dezvoltării seminarului teo-
logic arhiepiscopesc din Blaj astfel,
încât acela să poată cuprinde atâția
alumni, cât să ajungă pentru prove-
derea tuturor parohiilor cari vor de-
veni vacante, cu preoți deplin quali-
ficați. Așadară aici e vorba: a) de
amplificarea edificiului seminarial, b)
de crearea unor noi stipendii teologice.
E o problemă intru'adevăr grea,
pentru că reclamă jertfe materiale
foarte însemnate. A recurge la stat,
între împrejurările de acum, nu mai
e cu cale, ci mai bine să facem din
ale noastre puteri ce vom face. Con-
ciliul Tridentin, vorbind despre sus-
ținerea seminariilor, prescrie că spre
scopul acela să se întrebuinteze îna-
inte de toate fondurile locale de in-
strucțiune, iar dacă aceste nu ar fi
destule, să se arunce contribuție asu-
pra averilor episcopesci și capitulare
și asupra beneficiilor mai mari și mai
mici diecezane, tot așa asupra averi-
lor mănăstirești.

Scriitorul acestor șire însă crede,
că nu e absolut necesar să se facă
și stipendii noi. Ci să se creeze nu-
mai mijloacele pentru amplificarea
edificiului, iar stipendiile să rămână

cele vechi. Aceste stipendii se vor da
celor mai lipsiți de mijloce, iar cei
mai în stare vor solvi o taxă anuală
convenabilă. Eventual se pot împărți
stipendiile, așa încât unii să fie cu
jumătate stipendiu, alții cu stipendiu
întreg, alții solvenți, etc. după starea
materială a unui fiecăruia.

Ar mai fi o cale pentru rezol-
virea acestei chestii, care abia cred
să se iee în socotintă între împreju-
rările de față. Și anume, dacă s-ar
înființa la Blaj un seminar teologic
central. E știut adecă, cum la Oradea-
mare și la Lugos nu este seminar
teologic gr. catolic, ci clericii acestor
dieceze sunt repartizați pe la semi-
nariile ungurești rom. catolice din
Ungaria (Lugojeni sunt cam 10 cle-
rici în seminariul din Blaj.)

La Gherla avem seminar teologic,
respectiv sunt stipendiile teologice
necesare dar seminariul e instalat
într-o casă cu chirie. E știut apoi și
aceea, că singur seminariul teologic
din Blaj crește adevărați preoți ro-
mânești, asta de altcum nici nu pu-
tem să o așteptăm dela seminariile
străine. Cred dară, că ar fi în inte-
resul bisericii noastre, ca întreaga
creșterea preoției să se centralizeze
la Blaj.

În loc de 2 seminarii sărăcuțe,
în loc de a colinda cu pălăria în
mână pe la seminariile din Timișoara,
Eger, Esztergom, Ungvár etc. cred
că ar fi neasemănat mai cu scop ri-
dicarea unui singur seminar mare,
care să cuprindă în sine pe toți cle-
ricii provinciei mitropolitane. Dealt-
cum și conciliul tridentin o prevede
asta când prescrie că dacă o dieceză
nu e în stare să susțină un seminar
teologic, atunci să se însoțească mai
multe dieceze spre acest scop.

În acest caz, toate fondurile de-
stinate pentru creșterea preoției din

diversele dieceze, s-ar centraliza. Fie-
care dieceză ar avea drept să denu-
mească un anumit număr de profes-
sori — și să trimeată în seminar un
anumit număr de clerici. Rezultatul
ar fi, că am avea o preoție cres-
cută în mod unitar, o preoție cres-
cută în spirit românesc, care ar fi
cea mai sigură cheazășie pentru vii-
torul neamului și al bisericii noastre.
Accentuez: nu sunt de așa timpurile,
încât să putem spera realizarea a-
cestei idei, ar fi bine însă, dacă s-ar
face pașii de lipsă, ca măcar terenul
să se pregătească, pentru realizarea ei
în viitor!

— sp. —

Cerut în partide. La conferința de
alaltăeri a clubului kossuthist, *Kmelhy K.*
voia să propună o rezoluție, în urma că-
reia toți deputații cari susțin legături cu
67-istii, în special cu *Andrassy*, să fie so-
mați a ieși din partid. Numai cu greu l-a
putut convinge *Hollo*, să renunțe la hotărâ-
rea lui, deoarece în comitetul executiv
al partidului tot va ajunge chestia la or-
dinea zilei, cât de curând.

În partidul constituțional au protes-
tat vehement în contra apucăturilor zia-
rului *Magyarország*, care scria, că un
deputat din acel partid a făgăduit disi-
dența a 30 de membri, dacă ar ajunge
la guvern grupa lui *lúsh*. Partidul s'a
simțit calomniat prin acest articol și a ce-
rut dela *M.C.* să spună numele celor sus-
pionați!

Mărunte. La consiliul ministerial au
luat parte și secretarii de stat kossuthiști,
Toth și *Mezőssy*. Pentru aceasta preferire,
celelalte partide sunt nemulțumite. *We-
kerle* a declarat, că la sfătuirile ce vor
urma, vor fi chemați și bărbați înafară de
cabinet.

Intrarea în politică a creștinilor-so-
ciali, se comentează viu în toată presa.
Măine vom da un articol mai lung în
chestie.

Kossuth are un plan despre care zice
el însuși, că dacă s'ar accepta, criza ar fi
rezolvită în 24 de ceasuri. *Andrassy* are

de asemenea un plan de descurcare, pe
care se zice că l'ar primi și o parte a kos-
suthiștilor. Antagonismul între acești doi
miniștrii crește.

Aprigă opoziție fișpanului Szell, vor
face Români din comitatul Făgăraș în *de-
plină unire*. Campania s'a început cu de-
misia tuturor membrilor români (între ei
e și d-l Dr. Șerban) din conziliul admini-
strativ. Demisia lor au comunicat-o fișpa-
nului *I. Szell*, prin următoarea energică
scrisoare:

„Când, acuma-s patru ani, —
erați atunci un om tinăr cu totul ne-
cunoscut — v'am ales pe Domnia-
Voastră de primul notar al comita-
tului, făcusem aceasta în cea mai
sigură credință, că d-v. veți păzi mai
departe înțelegerea de toți dorită, în
viața comitatului ca și în politica ro-
mânească. Nu mult după aceea Maj.
Sa binevol prea grațios a Vă numi
de comite suprem. Poporația română
a comitatului a salutat cu bucurie nu-
mirea d-voastră, și V'am primit
cu brațele deschise. Durere însă,
după o activitate de doi ani ca
comite suprem, în loc de a veghia
cu grije asupra păcii și a mai întări
pacea ale cărei temelii le pusese co-
mitele de mai înainte, — prin activi-
tatea politică a dv. ați zdruncinat cu
desăvârșire pacea comitatului. În urma
acestora noi, subscrișii, nu suntem în
poziție de a lucra și mai departe îm-
preună cu d-v. în conziliul de admi-
nistrație, pentru care cauză vă adu-
cem la cunoștință cu toată stima, că
renunțăm la posturile ce ocupăm în
conziliul de administrație. Totodată
Vă rugăm, ca să aduceți acest fapt
la cunoștința conziliului și adunării
generale comitatense“.

**Despre noua lege electorală în Bucu-
vina.** *»Patria«* zice: *»Deabia în urma ace-
stei legi, vom putea vorbi de o adevărată*

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Iar e toamnă...

Vai, iar e toamnă — și eu mor
Cu fiecare frunză.
Și ce n'ași da tristeța lor
Să nu mă mai pătrundă.

Și cântecul adormitor, în veci pe tot
[aceeași strună
Să nu-l aud cum Moartea-l cântă din
[vioară,
Să nu mai văd cum frunzele pornesc
în stoluri să se culce! —
Ascunde-mă, mă-nvăluie cu blânda ta
[privire brună,
Ca doina ast-a Morții greu să nu mă
[doară,
Sărută-mă iubit-o, trist și cald, păgân
[și lung și dulcel..

Dar ești departe — și eu mor
Cu fiecare frunză,
Cu fiecare frunză . . . . .

Nicolae Brătianu.

Bușcă.

Era pe la sfârșitul lui August. Omul
se sculase de cu noapte să plece cu polo-
boacele la gară. Când deschise ochii, luna
era încă pe cer, dar atât de rece, că pă-
rea de oțel, pe când luceafărul dimineții
scilpea din razele lui neastâmpărate, ghi-
duș și cald la suflet.

Casa Româului era așezată pe un
râsturniș de deal. Boii, legați la jug, stau
tolăniți pe lângă cotigare. Soldurile lor
răsăreau la lumina lunii, ca niște bolo-
vani.

Omul se uita la toate, și, fiindcă era
cu frica lui Dumnezeu, îi se păru că aca-
returile din curte, crama, leasa, coșarul,
câpițele de fân și de ciocani, zaplazurile,
vișoara din fund, erau prea multe pentru
zilele lui trecătoare. Își făcu cruce, se sculă,
se duse la puț și se spălă pe ochi, fericit
că era Marți dimineța, iar nu Sâmbătă
seara, când îl la nevasta cu leșie de-l
ustura toată pielea de pe obraz. De 26 de
ani, de când erau însurați, numai Sâmbăta
dintâi scăpase nelăut, fiindcă se luaseră
într-o Joi, și nevasta nu îndrăznea să-i
umble prin cap așa de repede. Dar de a-
tunci, vreme lungă de 26 ani, nu-l iertase
odată. Încercase el să se întâmple la drum
ori să aibă de socotit oamenii mai târziu,
— de geaba: dacă Sâmbăta era la drum
il la Dumineca; dacă socotea oamenii târ-
ziu, il la în puterea nopții.
Nevasta îi era harnică; ce-i drept

Un om de târg ar fi zis că-l plictisea. El
bietul creștin nu știa ce să zică.

Muirea ere slabă și rea. Din zori
până în noapte nu se pune jos. Spăla,
freca, pregătea de mâncare la muncitori,
până de țesut, saci la moară, bombănind
pururi.

Din întâmplare făcuse și un băiat.
Omul, voinic dar blând, suferea de șmo-
trul copilului. Când se mai sburase, îl luă
la câmp, să-l mai scape de mâsa, iar când
se făcuse de școală, îl duse la târg în
gazdă. Firește, Sâmbătă seara trebuia să-l
ducă la lăut. Acum cel puțin avea un to-
varăș de trudă.

Într-o vacanță, băiatul adusesese un
câțel. Mamă-sa îl luă cu toroipanul, dar
băiatul ascunsese câțelul și-l crescuse toată
vara, până ce deveni o deprindere a casei
îngăduită de femeie.

Bușcă se făcea un câine strașnic, pă-
zind curtea singur, lătrând după uliu, prin-
zând dihoři. Se naște așa și câte un om,
cuminte și viteaz, care nu seamănă cu ni-
meni al lui.

Bușcă se uita în ochii băiatului, doar
cât nu vorbea.

Când pleca de acasă se ținea după
el: când se oprăa, se culca la picioarele
lui; când mânca băiatul, mânca și Bușcă.
În sfârșit erau ca *»cei doi obscuri, Cas-
tor și Polutie«* cum zicea învățătorul sa-
tului, care cetise traduceriile lui *Poenaru*,
din englezește și alte limbi.

Lui Voinea i-se umplea ochii de ceață
când învăță băiatul geografia, întins la pă-
mânt, cu capul pe Bușcă: *»Judetul nostru
are trei plăși și șase plauri; el aparține
regiunilor muntoase și face parte din »Ro-
mania pitorească...«*

— Scoal-de-acolo blestematul! Ți-oi
da eu ție *»religie muntenească«*, zicea
mă-sa. Deabia lăut, cu capul pe tigoarea
asta plină de purici!..

Omul holba ochii la muier, și, înde-
sat, ca să nu-l audă băiatul că-i ia partea:

— Tingo... Mai ține-ți fleoanca de
gură!..

Trăiră ei așa o vreme potrivită, în
care băiatul creștea mai încet decât căi-
nele: dar veni și vremea în care băiatul
crescu mai repede.

Bușcă îmbătrâni; pe băiat îl luă la
oaste și lumea tot lume.

Iată acum, omul încărcă poloboacele,
ridicând din șale cu greu.

— Unde-i Ilie, nea Voinea, să-ți zvârle
buriul în cotigar!..

Ce-i drept, lui Voinea îi lipsea băia-
tul grozav. Printr'un meșteșug al naturii
acesta se făcuse, în spița lui, ceacea era
Bușcă în a lui, generos, cald și cuminte.
Când se uita omul la nevastă și la băiat,
i-se părea că o curcă clocește un zmeu.
Deosebirea între mamă și fiu era așa de
mare, încât la un concediu al acestuia fe-
meia nu îndrăzni să-l mai la.

În dimineța aceea de August, omul

reprezentanță a poporului român. Și e de prevăzut că politica noastră va lua un curs mai regulat și va fi mai puțin supusă schimbărilor neașteptate, dacă reforma votată va deveni lege și direcția politicii va fi hotărâtă de majoritatea poporului și nu de minoritate ca până acum. Prin participarea maselor la alegeri am asigurat libertatea alegerilor, sperând, că nu vom mai întâlni în politică politicieni cu zgardă guvernamentală. Prin introducerea colegiului național am scăpat de nefastul amestec al străinilor obraznici, înosebi al celui mai periculos element, al Evreilor. Aceste fiind avantajele legii, Românii a căror merit este și elaborarea proiectului, în mare parte și votarea lui, au rămas credincioși ținutei ce și-au impus-o dela început, cu toate că ei unicii dintre toate partidele au avut de înregistrat și pierderea unor pozițiuni. Știindu-se că toate partidele s-au obligat prin reprezentanții lor, că vor vota legea în forma acceptată de comitetul permanent, se credea cu siguranță, că legea va trece fără greutate și va fi primită unanim. Când colo ce se întâmplă? În ultimul moment se găsesc partide, cari amenință cu obstrucție, cu opoziție și la urmă nu votează legea. Și cine-s acele partide, cari nu se țin de obligațiunea luată, cari încearcă să zădărnicească legea menită să asigure în primul rând libertatea electorală și să dea fiecărui popor posibilitatea, de a-și aranja singur afacerile sale în casa sa proprie? Nemții și Jidanii au votat contra legii...

Ce s-a făcut la Raconiggi. »Corriere della Sera« a trimis un corespondent al său la prințul Dolgoruki, ambasadorul rus la Roma, care a avut o convorbire cu acest înalt personaj politic. Ambasadorul rus a declarat corespondentului că acordul ruso-italian n-are nici un caracter agresiv în contra Austro-Ungariei, până când acest imperiu nu va încerca să mai facă achizițiuni teritoriale în Balcani. Ce privește faptul, că Țarul Nicolae II în drumul său la reînnoțirea spre Rusia evită teritoriul Austriei, se răspunde din locul competent că Țarul n'are nici o obligațiune de a trece pe acolo și prin urmare nu se face vinovat de nici o abatere de la etichetă.

»Petit Parisien« află din Roma că între Rusia și Italia una din principalele înțelegeri este ca Austro-Ungaria să nu îndrăznească a se atinge de teritoriul Serbiei și al Muntenegrului, care trebuie să fie și să rămână intangibil. În privința aceasta sunt de acord și Anglia și Franța.

Voci de presă.

Despre întâlnirile de Suverani.

»N. Fr. Pr.« arată că nu trebuie să ne așteptăm la vreo schimbare în politica europeană, de pe urma acestei întâlniri. Iswolsky a avut grije să spuie că în Creta trebuie păstrat cât mai mult *status quo*. »Berliner Tagblatt« scrie că Rusia în înțelegere cu Italia vrea să pună capăt politicii active a Austro-Ungariei în Balcani. Anglia împinge pe Rusia la politică mai activă în răsăritul Europei. Presa ita-

ostenit de greutatea poloboacelor și mai mult, atins de tainica putere a lunii, se simți singur și se gândi la viața lui trecătoare. Băiatul era departe.

Se duse să îmbrace ceva. Nevasta sa era într'un nor de lighioane, cărora le svârlea grăunțe, chemând pe fiecare pe limba sa:

— Pui, pui, pui! Uti, uti, uti! Boci, boci, boci! Bii, bii, bii!

Cât era el de simplu, femeia i-se păru proastă ca un porumb guțan. Niciodată nu vorbea de băiat.

— Ia mai lasă dihanțiile, bre, Tinco. Uite, acu, la Sfânta Maria cea mică, se face un an de când n'a mai venit Ilie.

Ea țipa cât o lua gura:

— Uti, uti, uti! Bii, bii, bii! Huși cocos, zăte focu!...

Omul își dete cu pumnul în căciulă, de o cărmi pe o ureche. Apoi, disperat, se uită la căine, lung.

— Unde-i Ilie, măi Bușcă?

Căinele puse labele pe genunchii omului și privi lung în ochii lui, mișcând capul pe o parte și pe alta, par-că ar fi înțeles truda sufletească.

Femeia se întorcea cu căușul gol:

— Da nu pleci la gară omule?!

(»Convorbiri Literare«.)

Duiliu Zamfirescu.

liană e încântată. Tot așa scrie »Kreuzzeitung«. Amândouă prevăd o schimbare în constelațiile politice europene. E răspunsul Angliei și Rusiei la politica nouă a lui Aehrenthal.

Tot același înțeles au și spusele pressei franceze.

Gercurile politice ungare atrag luarea aminte asupra coincidenței că s-a făcut călătoria tocmăi când Țarul se întâlnește cu regele Italiei.

E o demonstrație pentru înțelegerea popoarelor balcanice, pentru care lucrează Iswolsky. Nu e fără rost nici faptul că *Fasici*, apărătorul acestei idei, e din nou la cârmă.

De altfel e totodată demonstrație.

»Daily Graphic« vede rostul politic al călătoriei țarului în faptul că țarul n-a trecut prin Austro-Ungaria. Alt semn e că turburările din pricina lui Ferrer și în potriiva sosirii țarului s-au potolit ca prin minune. Elementele radicale și socialiste au înțeles că se dă o lovitură alianței in- treite, de aceea s-au potolit.

Când Italia a voit să se apropie de Germania, Bismark i-a răspuns că *drumul la Berlin e prin Viena*. Așa ar fi trebuit să facă și Italia, când Rusia a imbat-o cu *pricinie*.

Faptul că Italia n-a făcut astfel, nu e semn bun pentru pacea Europei.

»Daily Mail« vede în călătoria țarului un semn că *relațiile între puterile europene s-a schimbat*. Până acuma acestea se bazuau pe tripla alianță, și pe tratatul de Berlin.

Înțelegerea cordială, înțelegerea anglo-rusă și întâmplările din Balcani au adus schimbarea. Înțelegerea anglo-franco-rusă s-a întărit, iar legăturile dintre Italia și Austro-Ungaria s-au slăbit; iar acuma Rusia și Italia proclamă că interesele lor sunt aceleași în Balcani în potriiva Turciei, care a început a urmări cu asprime bandele bulgare și chiar a da pe față că are dovezi că se organizează în Bulgaria. Acest înțeles are vorba lui Toșev, ministrul Bulgariei la Belgrad: dela Kopaonic te uiti în Sangiacul Novibazar ca-n palmă.

Sub titlul de »Răsunarea lui Iswolski«, »Neues Wiener Journal« zice că Iswolski l-a dus pe țar la Raconiggi. Nu poate mistui înfrângerea de astă-primă-vară. S-a ferit el și stăpănu-său de-a trece prin Austria. A descoperit însă, așa deodată, că e de neapărată nevoie o apropiere economică de Italia și că interesele rusești merg paralel cu cele rusești în Balcani. Oare acest paralelism economic — căci apropierea economică, având în vedere neînsemnătatea comerțului între cele două țări, n-o putem lua în serios — n-o fi stând în aceea că Italia i se pare pion bun de întrebuințat în jocul de șah din Balcani spre a-și ajunge la împlinirea planurilor de război?

Austro-Ungariei, a cărei politică e limpede și fățișe, puțin îi pasă cât de mult va răspunde Italia la momelele Rusiei. Ne-am deprins de mult cu *extraturile italienești și cu rolul special al Italiei în tripla alianță*. Vrednic de luat aminte și caracteristic e însă că, de data asta, partidele radicale au primit vizita țarului foarte cu liniște și că indignarea înflăcărată în potriiva stărei de lucruri din Rusia a fost foarte domoală.

Numai pentru că s-a spus că apropierea se face în potriiva Austro-Ungariei. Iartă și pe țar, când *lozinca e a basso Austria!*

Că izbândit ceva d-l Iswolski pe lângă Italia oficială e mai mult de cât îndoios. Italiei i-o fi plăcând s-o curtenească; dar dacă se angajează mai departe, e altă întrebare. Dar, cum s-a zis, în Berlin și în Viena, privim cu sângele rece cel mai mare acest »*extratur nou*«.

Iată ce zice »Frankfurter Zeitung«:

Mai întâiu n-a fost numai vizită de politeț, de oarece au luat parte și miniștrii de externe. Vizita țarului într-o țară, care-și datorește înființarea unei revoluții, e un semn al vremii. Țarul n-a trecut prin Austro-Ungaria, căci aci nu sunt de prinși a lua măsuri de pază ca în Germania. Apoi prin Franța, țară prietenă, de la care a putut cere ce măsuri a voit. Deci nu e nevoie de *tălmăcil ca o dușmănie de către Austro-Ungaria și Scitiera*.

Toastele nu ne arată nimic. O apropiere s-a făcut și e de crezut că în privința Balcanilor. »Times« atrage luarea a-

minte Italiei, că are interese în Adriatică și în Balcani și pretinde că Friedjung a scris în »Ostereichische Rundschau« că *anexarea Bosniei și Herțegovinei e numai un pas, dar că Austro-Ungaria în curând se va întinde până la Marea Egee*. »Frankt.-Z.« zice că n-a găsit astfel de lucruri în articolul citat.

În Italia se făuresc visuri mari, ca de obicei. Capii politici de azi știu însă mai bine ce se poate și ce nu, și nu mai departe de cât o lună se va vedea că tripla alianță rămâne și de-acum temelie nestrămutată a politicii Germaniei, Austro-Ungariei și Italiei; s-a stăruit asupra păstrării statului quo în Balcani.

La Raconiggi deci nu s-a adus nici o lovitură păcii europene.

Afurisenia sf. Sinod.

București, 28. X. 909.

Conflictul bisericesc amenință să ia proporții tot mai mari. Se vorbește chiar și de intervenția patriarhului din Constantinopol, și a bisericii din Rusia. Ministrul de culte, d-l Spiru Haret lucrează cu multă stăruință pentru aplanarea conflictului, dar cu mai puțin succes.

După ce episcopul Gherasim a rostit afurisenia în ședința Sinodului, arhiepiscopul Calistat Bărlădeanul, s-a solidarizat cu episcopul. Arhiepiscopul Calistat care, în tot timpul cuvântării lui fățiș parte episcopului, imediat ce acesta a părăsit sala Sinodului, l-a urmat, declarând că se *solidarizează cu dânsul*.

Se afirmă că se vor mai solidariza cu episcopul Gherasim încă doi prelați din Sinod: episcopul Nifon al Dunării de jos și arhiepiscopul de scaun Sofronie Craioveanul.

Printre studenții în teologie domnește o vie agitație din cauza evenimentelor la ordinea zilei. Ei s-au constituit într-un comitet care va porni o vie agitație pentru susținerea vederilor episcopului de Roman. Ei sunt hotărâți să proclame *greva la universitate*, să facă propagandă printre preoți ca să-și dea dimisiunea și să înceapă contra actualului mitropolit o campanie prin presă și întruniri publice.

»Nici un seminarist nu va primi să fie hirotonit și preot dacă nu se va face dreptate«, a declarat delegația studenților teologi.

În urma celor petrecute la Sinod, d-l Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a făcut o vizită metropolitului-primat.

În această consfătuire s'a hotărât ca în ședința de Joi, metropolitul-primat să consulte Sinodul asupra hotărârii care trebuie luată față cu afurisenia rostită eri de către episcopul de Roman.

Se crede însă, că și această ședință va fi nu mai puțin furtunoasă ca cea de ieri, mai ales dacă episcopul Dunării de jos și arhiepiscopul Sofronie Craioveanul se vor solidariza cu episcopul Gherasim.

În tot cazul, părerea care predomină în înaltele cercuri bisericești, e că *guvernul va evita darea în judecată a episcopului*, pentru că în cazul acesta, conflictul ar lua proporții foarte grave.

Asupra canonicității noii legi sinodale, care a provocat anatema de ieri, fostul metropolit a declarat:

— Legea este într'adevăr anti-canonică și eu cred că, după cele petrecute în Sinod, ministrul cultelor va trebui s'o reformeze.

— Acei dintre membrii Sinodului cari nu se solidarizează cu părerea episcopului de Roman, fiind sub anatema, nu mai pot oficia slujbă bisericească până ce nu vor căpăta deslegarea de afurisenie într'un fel sau altul. Nici metropolitul-primat și nici un alt membru al Sinodului nu mai au dreptul, după canoane, să officieze în biserică.

D-l Marin Teodorian, avocatul mitropoliei, cunoscut pentru sentimentele lui filo-unite, a făcut următoarele declarații unui ziarist:

— Părerea mea e că acest incident nu e altceva decât o nouă fază dintr-o criză ce durează dela 1865. Personal sunt doi ani de când, scârbit de cele ce văd în biserică, m-am încredințat că *nu se poate vindeca cangrenu decât prin unire cu Roma*; și chiar incidentul de azi mă întărește în convingere, căci dacă precum se spune, că Sinodul se desbină asupra acestei chestiuni, se poate întâmpla ca rezolvarea chestiei să ni-o impună muscalii

și grecii. O umilire națională, care ar fi imposibilă dacă am fi uniți cu Roma.

— Prin modificarea legii, eu bănuiesc că criza actuală se va include; — dar »până ce nu se va curăți instituția de personalitățile nevrednice cari o compromit« — cum imi scria mitropolitul Atanasie în Ianuarie — de o vindecare radicală nu poate fi vorba.

— Dar în definitiv, așa cum e situația, ce devin mitropolii afurisiți?

— După canoane, acești arhiepiscopi afurisiți, nu pot săvârși nimic până când un sinod de 12 arhiepiscopi nu va judeca pricina și va ridica afurisenia aruncată, de un arhiepiscop.

— Credeți că s-ar găsi un astfel de sinod ca să ridice afurisenia?

— Nu știu. Dar după canoane, nu cred că lucrul ar fi cu putință, atât timp cât legea anti-canonică ar sta în picioare.

— Și legea e în adevăr anticanonice?

— De aceasta nici nu mai e în discuție.

— Credeți că punerea la dosar a cărții de afurisenie nu înseamnă ridicarea afuriseniei?

— Punerea la dosar ar însemna mai mult că sinodul a luat act de afurisenie și atâta tot.

Blériot la București.

Amânarea ascensiunii.

Despre accidentul întâmplat alături de motorul aeroplanului aviatorului Blériot zărele din România ne aduc următoarele amănunte:

Mercuri pe la ora 1 și jum. când toți așteptau să sosească M. Sa Regina și familia priacării, pentru că Blériot să se prepare de zburat, s-a auzit o *detunătură puternică*. Publicul dela tribune s-a alarmat și a alergat grămadă la platformă unde era așezat aeroplanul lui Blériot.

Spre marea surprindere a tuturor detunătura fusese produsă de motorul aeroplanului. Cu câteva minute mai înainte acel motor fusese pus în mișcare spre a se încerca rezistența. Deabia începuse să funcționeze însă motorul și a făcut explozie, distrugând helicea și aruncându-l în bucăți în aer. O bucată de helice a izbit puternic pe d-l inginer Pasco, care se afla în apropiere, răbindu-l destul de grav. Rănitul a fost dus la ambulanta societății de salvare unde i-s-au dat ajutoarele medicale.

Pe când publicul dela tribune se îmbulzea în jurul aeroplanului ca să afle ce s-a petrecut, au sosit în automobile M. S. Regina cu doamnele de onoare, Altețele Lor Regale Principii Ferdinand, Maria Carol și Elisabeta și domniile miniștrii.

Toți au mers deadreptul la aeroplan unde membrii clubului-automobil le-a făcut cunoscut accidentul întâmplat.

Cum publicul era nerăbdător să știe dacă acel accident cauza sau nu amânarea ascensiunii, d-l I. Cămărășescu s-a urcat pe platformă și în numele lui Blériot, spus:

— Motorul aeroplanului și helicele au fost distruse în urma exploziei întâmplate. D-l Blériot speră ca în timp de două zile să aducă dela Viena un alt motor și astfel să poată face ascenziunea. D-l Blériot regretă că a cauzat o mare neplăcere publicului prin nenorocirea ce i-s-a întâmplat și îl roagă să-l ierte că ascensiunea trebuie să se amâne.

Apoi d-l Cămărășescu a dat ordin să se arboreze la potou steagul alb-roșu, prin care după semnalele convenționale se anunța mulțimei că ascensiunea s-a amânat.

Revenind la platformă, împreună cu aeroplanul său, Blériot a stat mult timp de vorbă cu M. S. Regina, cu familia priacării și cu d-nii miniștrii. M. S. Regina adresându-se d-nei Blériot i-a spus:

— Imi pare bine că accidentul nu s-a întâmplat în aer și atribui acest nenorocire faptul că eu m-am rugat la Dumnezeu să aibă în pază pe soțul d tale.

Fiind întrebât de familia priacării din ce cauză s-a produs accidentul la motor, Blériot a dat următoarea explicație:

— Axul pe care era fixată helicea s-a rupt. Când am examinat bucățile axului ax am constatat că fierul din fibros de venise granulos, ceea ce mă face să cred că ruptura începuse să se facă mai dinainte, iar acum s-a produs din cauza tensiunii gazelor.

Publicul s-a risipit încetul cu încetul, aglomerația fiind foarte mare.

Blériot a adresat zărele din București următoarea scrisoare:

Domnule Director!

Vă rog să transmiteți publicului bucureștean părerea mea de rău pentru accidentul de neînțeles, întâmplat motorului aeroplanului meu câteva momente înainte de înălțare

Am luat imediat măsuri spre a aduce la Paris două motoare noi și nădăjduiesc că Luni sau Marți voi putea face în fața publicului românesc atât de simpatice tuturor Francezilor, sboruri care-l vor despăgubi de deziluzia lui de azi.

Vă rog primiți asigurarea stimei mele.

Louis Bleriot.

Din această scrisoare se vede că Bleriot va sbură Luni și Marți. Cum însă a viitoarea experiență va participa în mod gratuit tot publicul bucureștean, comitetul clubului automobil a hotărât ca sborurile să se facă pe câmpul Cotroceni unde terenul este mai întins. Pentru pericolele care au bilete de tribună se va rezerva un loc special. Publicul celalalt va trebui de pe câmp.

Astăzi, Vineri, în urma invitațiunei M. S. Regelui, celebrul aviator francez se va duce la Sinaia spre a ține o conferință în fața Soveranului. Cu această ocazie, el a fi reținut la dejun de către M. S. Sămădă d-l Bleriot e invitat la o vânătoare; iar Duminecă se va ocupa cu montarea noului motor.

STIRILE ZILEI.

— 17 Octomvrie v.

Marele declamație. Primim această coresp.: Secretarul de stat *Sterényi* cu invitația lui a sosit la Târgul-Mureșului, în 28 Octomvrie 3 ore 30 m. — de către *Bratkov*, pe linia nouă săcuiașcă. L-au întâmpinat „civișii” *Vasarheului* cu primarul *Bernady* în frunte. Acesta l-a salutată în câteva cuvinte, ca pe un cetățean al orașului, atingând meritele patriotice ale lui. *Sterényi* răspunzând, accentuiază că *Vasarheul* e bastimentul maghiarismului, iar prin deschiderea liniei ferate săcuiești nu s-a făcut altceva decât s-a dat curs liber circulației sângelui maghiar din săcuime, înăbușit până acum. — Apoi pe rând a vizitat instituțiile orașului, pe seară la hotel Transilvania banchet. Socialiștii orașului pe seară vor aranja o demonstrațiune pentru votul universal.

Seara de cunoștință a tinerimei române din Cluj. Am primit dela corespondentul nostru un răspuns obiectiv și vrednic de toată încrederea la desmintirea dată de d-l Dr. Morariu. Constatăm, că s-a ținut în adevăr o cuvântare cam războinică în contra „inteligenței” absente, dar nu din partea studenței. Constatăm că acea vorbire n-a rămas fără de ehou, chiar în acea seară de cunoștință, — fiindcă s-au auzit cuvinte ca de pildă „clieă” etc. Dar într-o împrejurări ca și cele din Cluj, unde oricare ciocnire își are grăunțele ei de îndreptățire, faptul ca și cel în jurul căruia s-a pornit vorba, nu ne miră, și nu ținem să-i mai facem vânt în publicitate. Corespondentul nostru a judecat cam pesimist, d-l Dr. Morariu cam optimist, — și s-a încheiat afacerea!

Fehér Ipoly, abatele dela Panonhalma succesorul natural la scaunul de Primate, a murit alaltăieri dimineață, în vârstă înaintată. S-a ridicat din o familie săracă și modestă la înaltul post ce ocupase. Preot, director de seminar, stăruitor, autor de cărți de științe naturale, abate, iată „fazele” prin cari trecu, în calea-i de înălțare. O voință de fier, aproape tiran, un gând și o inimă rece, nepătrunsă, stângaci dar fastuos, un adevărat tip de prelat catolic. Pe timpul când era director la școlile din Seghedin, întreținea relații cu tagmele profesorilor din Serbia, și — cu gânduri prozelite de sigur — făcu toate înleznirile ca viitorii profesori din Sărbia să-și facă o parte măcar a școlii pe la institutele catolice din Seghedin. Se afirmă că pe acele vremuri erau legături mai strânse între societățile despărțite de graniță. Noi ne aducem aminte de Fejer Ipoly ca și

de reprezentantul bisericii catolice, la discuția în Casa magnaților asupra faimoasei lex-Apponyi. A rostit un discurs energic ca ton, fără de a spune ceva pozitiv.

Certificatul de botez în limbă streină e o falsificare de documente. Preotului slovac din Vágújhely, j. decătoră cercuală i-a cerut, ca să dea un certificat de botez în limba maghiară. Preotul a răspuns că limba oficială a parohiei sale este cea slovacă, în virtutea legilor țării și a bisericii sale. Prin urmare, dacă el dă un certificat în altă limbă, până ce n-are permisiia forurilor bisericești și a factorilor constituționali, fapta lui ar putea fi socotită de falsificare de documente!!

Așa preoți ne trebuie și nouă.

Un nou Expres-Orient. »Pester Lloyd« publică un interesant articol economic, tratând despre necesitatea unei a doua linii care să lege Orientul cu Europa de mijloc.

Linia aceasta nouă ar însemna un mare progres pentru aceste țări, cari până acum erau desbinate.

Ea ar porni dela Berlin și ar trece prin Oderberg - Viena - Budapesta - Solnoc - Arad - Alvinz - Sibiu - Turnu-roșu - Râmnicul - Vâlcea - Pitești - Costești - Roșiorii de Vede. Linia ferată ar fi în legătură cu podul ce urmează a se construi pe Dunăre, între Zimnicea și Șistov, și ar intra apoi în peninsula Balcanică trecând pela Târnova Stara Zagora. Intre Târnova și Semenli, noua linie ar veni în atingere cu vechiul Expres-Orient, care duce până la Constantinopol și Adrianopol.

În parte, această linie este gata construită. Mai lipsesc în România vre-o 40 de kilometri, și cam tot atâția în Bulgaria. Apoi trebuie întărite în parte liniile existente în România.

Chestia cea mare de care depinde linia este aceea a construirii podului peste Dunăre, între România și Bulgaria. Ambele aceste state au recunoscut de mult că e o chestie urgentă construirea acestui pod.

Bucureștii vor fi punctul de limită al acestui nou expres-orient, ceea ce va aduce însemnate avantagii României, pentru că o va lega direct nu numai cu marea Adriatică, dar și cu Grecia.

Și Săcuil inventează aeroplana. Din Chezdivașarhei sosește știrea, că un fost scriitor seia judecătorie, Rihász Sándor, lucrează cu mare zor la construirea unui aeroplan. Dela proprietarii maghiari din acel ținut s-au adunat 40.000 cor. pentru acoperirea cheltuielilor.

Peste câteva săptămâni se va ține la Budapesta un concurs de aeroplane maghiare.

Merite patriotice. Un tren special ducea din Bosnia către Galiția câteva batalioane de infanterie. La gara din Algyogy șeful gării zări pe un vagon steagul armatei, negru-galben, și numai decât se adresa ofițerului din acel vagon, pretinzând să înlăture steagul care vatămă legile țării și regulamentul trenurilor. Ofițerul e împotrivi, dar după o ceartă strașnică (se zice că șeful amenințase nu dea drum trenului din gară) porunci să ia jos steagul. Marele patriot însă nu era mulțumit cu atât. Depeșase și celorlalte gări, să facă asemenea, dacă militarii ar implanta iarăși în vre-o fereastră steagul. — Cazul face multă gălăgie.

Fierul în hrană. Toate animalele și plantele au fier în sucurile lor. Nu se putea lesne dovedi fierul, fiindcă nu se cunoștea o metodă simțitoare de analiză. Acum s-a găsit în pere la 100 de grame 2-2 m. gr., în laptele de vacă 2-3, în orez 4-5, în cartofi 6-2, în mazăre 6-8, în gălbenuș 18-3, în sparanghel 20-5, în varză verde 24 până la 37, în cicoare verde 20 până la 25, în spanac 35 până la 45 mgr. Vedem deci că anemicii vor face bine să mănânce ouă, iar laptele nu le-ar putea folosi. Mai vedem că nu trebuie să ținem copiii prea îndelung numai cu lapte, ci să le dăm lapte și altă hrană: ouă etc. Cu laptele se satură dar fierul trebuitor nu-l află în el. Spanacul se dovedește ca cel

mai de folos pentru anemici, de asemenea varza verde și cicoarea ca salată.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spiritul lui Moll și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzută cu marca de scut și subscriere. — (2)

Cum stricăm limba.

M-am hotărât să dau pilde pipăite de felul cum stricăm limba.

Iau acum traducerea »Stane de piatră« a d-lui Emil D. Fagure, scoasă în »Biblioteca pentru toți«. N-am luat »Vicarul de la Wakefield« stălcit cum e mai rău de d-l Ghiul, nici alte grozăvii de acest fel. Traducerea d-lui Fagure, de altfel, e una din cele »bune«.

Ţri nu stăruim asupra greșalelor obișnuite ca »nu de cât« în loc de numai; ca pasivele franțuzești, strămutate cu de-a sila în românește, unde se prind ca nuca în părete; căci în această privință d-l Fagure nu se doosebește nici în bine nici în rău de alți scriitori.

Ietă însă ce-am spicuit: spirit care-i place să socotească »(pg. 11); Dar ca ce« (pg. 13); un al doilea (pg. 12), »pe mine mă taie capul că Ministrul nostru al poliției« (pg. 14); »care la înmulțit (pg. 14); trebuie să ciortească (în loc să ciordească) (pg. 15); a noilor ferăstrae (pg. 15); »nu răi primesc nici unul, Maria. — Vorba vine«, (pg. 15), în loc de »Vorbă să fie«!! »Sunt o văduvă cinstită« (pg. 16) ea un-nul« în loc de »i« (pg. 19); »și dânsa aleargă (läuff) după Göttingk, (pg. 19) în loc de umblă morțiș; »n-am fost nici o dată delicat și un bețiv«; »eu n-am pus nici o dată piper la rachi« (pg. 25); »De ce n-aș face-o acum« (pg. 23); »o fi bănuind urii« (pg. 30); »Mariu-o«; (pg. 31) în loc de »Măriu-o«; »nadejdie« (pg. 31) în loc de nădejdek; se uită sgârl la ea (pg. 32) în loc de hotbat; sălbatic (pg. 39 etc.); cu bluze grii mari (pg. 44); »iacă ce« (pg. 45); »Acum e marea ciupit (49); în loc »beat sau »cu chef sau »candriu« etc.; »ă ținem c-a fost un altui« (73); »pen-tru un așa ceva« (79); »culcați-vă pe cea ureche« (94); »îi reia locul (96); nu-i de cât un purice (70); »cine e aia (în loc de aea) de colo (99); »cu un ciocan d'asta (în loc de d'astea) (79); »se uită uuit în jurul lui și se întoarce, clătindu-se, la masa lui« (100). Nici o errijă de-a pune său, când trebuie și de-a nu înșira trei »lui« într-aceeași propoziție. »lesă« (106), în loc de lese; »sumbră« (110); »Ce-ai zice ca să-i facem una lată...? (110); »Un bun prietin« (113); »O să trebuie să pieci« (114); »Care are cinci degete la mână poate să socotească« (114); »o mână surdă« (114); »vezi numai (în loc de nu mai) (120); »nu mai îmi pasă« în loc de nu mi mai pasa« (127); »Ca ce« (127); »predă pe bă-tân« (129); »strigăte abrupte« (129).

Bine înțeles că nu lipsesc din colecție combinațiile de tot felul, de la scablografie până la mascarale între silaba n urmă a unui cuvânt și cea de la început a altuia.

Când face cineva atâtea și asemenea greșeli e lesne de înțeles că a lucrat din fugă și că frazele și limba au eșit cum o dat D-zeu sau mai bine, dracul.

Și mai spun odată, traducerea d-lui Fagure e departe de-a fi dintre cele mai rele; a-și putea zice că se numără chiar printre cele mai bune.

Nu încheiu cu: ab uno disce omnes: căci așa fi nedrept; deci voi urma.

„V. N.“

I. Nadejde.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 29 Octomvrie. Într-un interviu ce l-a avut un redactor dela „Pester Lloyd“ cu contele Szapary Pal, contele s-ar fi exprimat astfel: „Dacă eu ași ajunge președintele noului partid, ași scoate din programul meu toate chestiile de drept public. Ași pretinde votul universal, egal și secret, autonomia catolică și numai predarea facultativă a limbii maghiare în școlile naționalităților.

București, 29 Oct. În ședința de ieri a Sf. Sinod s'a discutat trei oare asupra incidentului din ședința trecută, când întregul sinod a fost afurisit de episcopul Romanului. S'a primit în fine propunerea, ca afurisenia să se considere de neavenită și să se facă demersuri pe lângă episcopul de Roman, ca să revie în mijlocul sinodului.

POȘTA REDACȚIUNELI.

N. București. Am citit și noi articolul d-lui Chendi. Nu ne-am revoltat însă pentru cele scrise despre munca ce-o desfășură în redacțiile noastre tot numai »mediocrități«. D-l Chendi urmărește cu mult mai puțină atenție ce și cine scrie în ziarele de la noi, decât să n'ăivă dreptul de a spune din când în când și câte una boacăna.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dan.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultanți

în celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Când ies dinții la copii

Nu vă neliniștiți când au să iasă dinții copiilor d-voastră, ci dați-le micuților „Emulsiunea lui Scott“ și ei nu vor mai avea parte de nopți nedormite. Veți fi surprinși cât de ușor și fără dureri vor eși dinții copilului.

Emulsiunea lui Scott

conține într-o formă ușor de mistuit toate materiile necesare, pentru ca copiii d-voastră să aibă dinți albi, drepți și sănătoși.

Curățenia și puterea vindecătoare a

EMULSIUNEI LUI SCOTT

e neîntrecută. „Scott“ este bună chiar și pentru cel mai slab organism.

Emulsiunea lui Scott este și rămâne cea mai bună emulsiune. 8.

Caricatură în numele
marca — nes ar —
a semna de garanție
a posesorilor
Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani.

Se capătă în toate farmaciile.

Astăzi, Vineri în 29 Oct. luptă:

I.

Milo (italian) contra Hitzler (bavarez).

II.

Alex. Nagy contra Josef Pfaff (magyar.) (saxonez).

III.

Wanyek contra . . . Peyruse (polon.) (leul din Valencia).

Circus Stuzbart în Hala festivă.

Astăzi și în fie-care zi **lupte internaționale** pentru premiul de 4000 cor. la care concurează cei mai renumiți luptători din lume.

M. Nr. 17187—1909.

Publicațiune.

Fiind gata consemnările despre taxele prescrise și impuse pentru canalisațiune, anume: 1% taxa fundamentală și 2% taxa pentru folosirea canalelor, cari în sensul §. 17 al statutului de canalisațiune sunt a se plăti de acei proprietari de case și de terenuri, a căror realități se află în vre una din strădele sau din căile, în care canalisațiunea orășenească este gata și predată folosinței și fiind acesta liste espuse spre esaminare publică în localul oficiului de dare orășenesc în tot timpul dela 25 Octombrie 1909 până la 10 Novembre 1909, se face cunoscut:

1. După cbiria, sau după venitul catastral curat al acelor realități cari se află în Strada Castelului, Strada Hirscher, Târgul Straelor, Strada Măcelarilor, Strada Bisericii, Strada Școalei, în Strada Costiței de sus, Șirul Spitalului, Strada Catarinei, Cacova de sus, Strada Nouă, Strada Lăcătușilor și în Târgul Poiilor este a se plăti la oficiul de dare orășenesc dela 1 Iulie a anului 1909 până la 31 Decembrie 1909 până cel mult la 1 Decembrie a. c. 3% drept taxă fundamentală și taxa de folosire a canalelor.

2. Reclamațiuni în contra mărimii taxelor prescrise se pot preda în scris la Magistratul orășenesc până în 10 Novembre 1909.

Brassó, în 22 Octombrie 1909.

(762,1—1)

Magistratul orășenesc.

Cursul la bursa din Viena.
Din 28 Octomvrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	112 45
Renta de corone ung. 4%	91 75
Impr. câi. fer. ung. în aur 3 1/2%	81 70
Impr. câi. fer. ung. în argint 4%	82 10
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premii	2 1 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144 50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	94 80
Renta de argint austr. 4 1/10	94 75
Renta de aur austr. 4%	116 35
Renta de corone austr. 4%	94 80
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	84 35
Losuri din 1860	164 50
Acții de-ale Băncei ung. de credit	771 —
Acții de-ale Băncei austr. de credit	659 40
Acții de-ale Băncei austro-ung.	1773.—
Napoleoniori.	19.12
Mărci imperiale germane	117.67 1/2
London vista	240 85
Paris vista	95 52 1/2
Neto italiene.	94 95

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Octomvrie n. 1909

Bancnote rom. Cump.	18.93	Vend.	18.98
Argint român	18.80		18.94
Lire turcesci	21.50		21.60

Scris. fonc. Albine 5%	100.—	101.—
Rubie Rusescoi	253.50	258.—
Napoleoniori.	19.04	19.16
Galbeni	11.20	11.40
Mărci germane	117.—	117.50

Contra tusei, răguselei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Réthy, deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RETHY Pemete bombone!

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colona în 5 figuri. *Descriată și esplicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cole de note (muzica „Romanei“ cu esplicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutateilor celor mai cerbicoase la stomac și pânteece, în contra cărcelilor și acrelei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorholdelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôde. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tres (rotat), alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răceală. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cincî bucăți cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. turnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite să se ceară anumit preparatele provădute cu i călitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții.

Nu scăpați ocazia
de a lua parte la loteria Clasei I.
a 25-lea Loterie de clasă reg. ung.
Colectură principală

Julius Friede & Comp.

Brașov, Strada Vămei Nr. 36. Filiala Sibiu Strada Cisnădiei Nr. 1.

Recomandă losuri de Clasa I-a a căror tragere va fi în **18 și 20 Novembre a. c.**

1/8 orig. los, 1/4 los, 1/2 los, 1/1 los
cu prețul de . . . . K 1-50, K 3— K 6— K 12—

Comandele se esecută imediat, dacă se trimite prețul losurilor, sau se trimit cu rambursă.

Mandate postale și planul loteriei la cerere stau la dispoziție franco.

(759,2—4.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITA DIVERSE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
AVANTURĂ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
BILANȚURĂ.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couverte, în totă mărimea.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul. înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la **Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.**

Gazeta Transilvaniei cu numărul a 10 fiieri se vind la zaraful Dumitru Pop, la taurangeria de pe parcul Radlof și la Eremias Nepoții.